

27 січня в приміщенні Ленінського райкому Компартії України відбулася зустріч партійного, радянського і господарського активу підприємств і організацій, що входять до складу виборчого округу № 23 по виборах до Верховної Ради Української РСР, з кандидатами у члени українського радянського парламенту.

Серед семи претендентів на депутатське місце був присутній і виступив зі своєю передвиборною платформою також ректор ВПІ, професор, доктор технічних наук Борис Іванович Мокін.

Тим, хто має бажання познайомитися з передвиборною платформою Б. І. Мокіна ближче, пропонуємо о 17 годині 24 лютого подивитися телепрограму «Гарт», в якій виступатиме наш кандидат до верховного органу державного влади республіки.

За інженерні кадри

Газета видається
з лютого 1981 року.

№ 5 (376)

П'ятниця, 2 лютого 1990 року.

Виходить раз
на тиждень

Ціна 2 коп.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ
КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

Кандидат у депутати обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 13 Бабій Віталій Миколайович

Віталій Миколайович Бабій народився 2 січня 1947 року в с. Комсомольське Козятинського району в сім'ї службовця.

Після закінчення в 1961 році восьми класів Вінницької середньої школи № 3, а в 1965 році — Вінницького політехнічного технікуму працює помічником машиніста турбіни Вінницької електростанції, електромонтером, техніком районного енергетичного управління «Вінниця-енерго».

В 1969 році В. М. Бабій вступив до лав КПРС, в 1971-му закінчив Вінницький філіал Київського політехнічного інституту і пішов працювати інженером-конструктором Він-

ницького заводу засобів автоматизації. Після служби в рядах Радянської Армії з жовтня 1972 року став інструктором відділу комсомольських організацій Вінницького обкому комсомолу. В грудні 1973 року обирається другим, а в жовтні 1974-го — першим секретарем Вінницького міського комсомолу. Обирався членом бюро міського партії, обкому комсомолу. Нагороджений знаком ЦК ВЛКСМ «За активну роботу в комсомолі», Почесними грамотами ЦК ВЛКСМ та ЦК ЛКСМУ.

З 1979 по 1983 рік В. М. Бабій працює завідувачем відділом Староміського райкому Компартії України. З 1983 року перейшов на роботу

до Вінницького політехнічного інституту — асистент кафедри політекономії. Працюючи тут, закінчив заочну аспірантуру інституту економіки АН УРСР. Минулого року захистив дисертацію і здобув вчений ступінь кандидата економічних наук. 1988 року обраний секретарем парткому Вінницького політехнічного.

Колектив деканату кафедр суспільних та гуманітарних наук висунув Бабія Віталія Миколайовича кандидатом у депутати Вінницької обласної Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 13.

Кандидат у депутати Вінницької по виборчому округу № 55

Данильчук Микола Михайлович, українець, народився в 1948 році у селі Броники Новоград-Волинського району Житомирської області в селянській родині. Освіта вища, у 1971 році закінчив факультет радіоелектроніки Київського політехнічного інституту (Вінницький філіал). Кандидат технічних наук, працює старшим викладачем кафедри АІВТ. Одружений. Дружина — Данильчук Лідія Павлівна, старший інженер СКБ «Тороїд». Дочка Ірина, 16 років та син Роман, 10 років — школярі.

Товариші виборці!

Ваш кандидат розпочав свою трудову діяльність у 1971 році помічником майстра, потім майстром на ВЗРТА (тепер ВО «Маяк»). У Вінницькому політехнічному працює з 1973 року. Пройшов шлях від інженера НДС до старшого викладача.

міської Ради народних депутатів Данильчук Микола Михайлович

захистив кандидатську дисертацію. Як фахівець і як людина користується заслуженою повагою співробітників та студентів. Колектив факультету автоматизації та мікроелектроніки висунув Миколу Михайловича кандидатом у народні депутати.

Найголовнішими рисами депутата він вважає чесність, принциповість, чуйність, вміння слухати і чути, готовність відстоювати законні інтереси інших людей. Йому чужі зарозумілість і все, що об'єднується терміном «бюрократизм».

Основні положення передвиборної платформи такі:

- реальна влада Радам, розширення самостійності та компетенції місцевих Рад у вирішенні питань, що стосуються території;
- гласність у роботі органів влади, підзвітність органів влади громадянам;
- поглиблення демократії, розши-

рення прав людини, створення громадських засобів масової інформації;

— консолідація всіх прогресивних сил суспільства на платформі революційної перебудови;

— пріоритет соціальних та екологічних питань в економіці;

— пріоритет економічних методів управління і скорочення на цій основі апарату управління;

— рівні можливості для всіх форм господарювання, плюралізм форм власності;

— перегляд та ліквідація привілеїв номенклатури;

— піднесення культури населення на основі відродження культурних традицій і національної самосвідомості всіх національностей, що мешкають у місті і області;

— поліпшення матеріального забезпечення закладів освіти, виховання підрастаючого покоління та охорони здоров'я.

Кандидат у депутати міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 52 Горшечников Гліб Васильович

Горшечников Гліб Васильович народився 1935 року в місті Краснодарі, Росіянин. Освіта вища. В 1971 році закінчив Харківський юридичний інститут.

З 1981 року працює старшим викладачем юридичного права Вінницького політехнічного інституту. Трудову діяльність розпочав у 1953-му році. Тривалий час служив в Радянській Армії, зокрема, з 1966 по 1980 роки — на космодромі «Байконур».

Одружений. Дружина Людмила Сергіївна працює у Вінницькому виробничо-технічному управлінні зв'язку. Донька Наталія — викладач Вінницького медичного інституту.

Колектив інженерно-будівельного факультету висунув Гліба Васильовича Горшечникова кандидатом у депутати Вінницької міської Ради народних депутатів по Ленінському виборчому округу № 52.

Зустрічаємось з кандидатами

Передвиборна кампанія вже вступила у найвідповідальніший етап: з 27 січня розпочалися зустрічі виборців з кандидатами у депутати Верховної Ради республіки. Її місцевих органів влади.

Кандидатами до парламенту Української РСР по виборчому округу № 23 Ленінського району м. Вінниці зареєстровані:

Абрамов Володимир Миколайович — директор заводу «Кристал»;

Авксентьев Анатолій Федорович — генеральний директор виробничого об'єднання «Аерогеоприлад»;

Костюк Дмитро Степанович — начальник цеху ВО «Маяк».

Меть Микола Олександрович — бригадир мулярів будівельно-монтажного управління № 1 тресту «Вінницяпробуд»;

Мокін Борис Іванович — ректор політехнічного інституту;

Олішевський Роман Вікентійович — секретар комітету АКМУ ВО «Вінницяенерго».

Плясовиця Юрій Олександрович — керівник архітектурно-проектного кооперативу виробничого об'єднання «Термінал».

Графік зустрічей з кандидатами у депутати Верховної Ради Української РСР по виборчому округу № 23 такий:

2 лютого, о 17 год. вул. І. Богуна, 5, приміщення ВО «Вінницяенерго», виборчі дільниці 5, 6;

5 лютого, о 17 год. Хмельницьке шосе, 29 клуб ТТУ, виборчі дільниці 8, 9, 10;

7 лютого, о 16 год. вул. 600-річчя, 17, культурно-спортивний комплекс ВО «Термінал», виборчі дільниці 11, 12, 13;

9 лютого, о 15 год. Хмельницьке шосе, 95, актовий зал ВПІ, виборчі дільниці 28, 33;

12 лютого, о 18 год. вул. Пирогова, 348, клуб мікрорайону, виборчі дільниці 39, 40, 41;

14 лютого, о 17 год. Хмельницьке шосе, 22, Палац піонерів і школярів, виборчі дільниці 2, 7;

16 лютого, о 18 год. вул. Келецька, 53, приміщення обларпрому, виборчі дільниці 14, 15, 16;

19 лютого, вул. Стахурського, 22, середня школа № 10, виборчі дільниці 21, 22, 23;

23 лютого, о 18 год. вул. Келецька, 89, середня школа № 25, виборчі дільниці 24, 25, 27, 35, 36;

27 лютого, о 16 год. вул. Порики, 28, культурно-спортивний комплекс ВО «Маяк», виборчі дільниці 32, 34, 37, 38.

До міжвузівської науково-методичної конференції

ГУМАНІЗАЦІЯ—НОВА ЯКІСТЬ НАВЧАННЯ

7—8 лютого ц. р. в актовому залі нашого інституту відбудеться обласна міжвузівська науково-методична конференція під назвою «Проблеми гуманізації і гуманітаризації навчально-виховного процесу у вузі».

В її роботі візьмуть участь викладачі і співробітники політехнічного, педагогічного і медичного інститутів, вчителів середніх шкіл, представники органів народної освіти м. Вінниці.

Відбудеться два пленарних засідання, працюватимуть чотири секції, на яких буде заслухано і обговорено 115 доповідей, співдоповідей і повідомлень.

Організаторами конференції є Мінвуз УРСР, Вінницька обласна організація товариства «Знання», Вінницький вузівський центр і ВПІ.

Нижче подаємо матеріали окремих учасників цієї конференції.

ІНТЕЛЕКТ І ОСВІТА

Взятий курс на перебудову вищої освіти намічає якісні зміни в системі підготовки майбутнього інженера, створення у вузі інтелектуальної, моральної і естетичної атмосфери, яка забезпечує повноцінне формування фахівця.

Існуюча теоретична модель вузівського навчання містить, в основному, формування «інструментальних» можливостей інженерів, конструкторів, технологів, тобто, вироблення у них конкретних професійних навичок і умінь. Психологічні, педагогічні і соціальні аспекти випускника технічного вузу, його культурний рівень залишилися при цьому на другому плані.

І, як наслідок, випускник вузу недоотримує загальнокультурну і гуманітарну підготовки. До речі, тут вина не лише вузу, але і недоробка середньої школи.

Відтак, гуманізація і гуманітаризація освіти в технічному вузі не може обмежитися лише введенням в навчальний план факультативних курсів (етики, естетики, теорії і історії культури), які доповнюють викладання суспільних дисциплін.

І якщо ми хочемо підготувати високоосвіченого інженера, то нам сьогодні потрібен серйозний і глибокий аналіз проблем гуманізації і гуманітаризації вищої

технічної освіти, потрібна розробка всеохоплюючої програми гуманітарної підготовки. Вона повинна включати продуману, безперервну, комплексну систему виховання студента. При цьому вирішальним є принципове підвищення значимості психолого-педагогічних і соціально-економічних знань.

Тому в навчальні плани слід ввести такі дисципліни, як основи загальної і інженерної психології, соціології, психолого-педагогічні основи управління виробничим колективом і т. д. Важливо також, щоб гуманітарна культура увійшла в зміст технічних дисциплін. І такий напрямок найбільш перспективний при розв'язанні гуманізації освіти.

В цьому зв'язку нам необхідно позбавитися уяви про абсолютну розмежованість суспільних і технічних дисциплін. Бо відомо, що викладачі спеціальних предметів зводять свої функції, як правило, до передачі суми ідей, які не виходять за рамки їх предмета, покладаючи завдання по формуванню світогляду студентів на викладачів суспільних наук. А між тим, йдеться про єдиний навчально-виховний процес.

Актуальною проблемою гуманізації і гуманітари-

зації освіти є науково-обґрунтована організація всієї позааудиторної виховної роботи на основі самоврядування студентів, їх ініціативи, творчості і самодіяльності. Ця робота повинна стати практичною школою становлення світоглядної, моральної і професійної зрілості студентів.

Сьогодні ми перебуваємо на початковому етапі усвідомлення проблем гуманізації і гуманітаризації інженерної освіти. Сил для їх вирішення поки бракує, і, очевидно, тут на перший план постає особистість викладача, який повинен володіти сучасною технологією виховання і навчання, методами наукових досліджень. Отже, і підготовка такого викладача стає першорядним завданням кожного вузу.

Якісне розв'язання багатьох інших проблем у гуманізації і гуманітаризації інженерної освіти неможливе без наявності відповідних підрозділів, науково-педагогічних досліджень в цій галузі. З цієї метою у вузах повинні бути створені відповідні кафедри, наукові лабораторії, котрі б забезпечували гуманітарну підготовку студентів.

М. ШКОДІН,
доктор педагогічних наук, професор ВПІ.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ВИКЛАДАННЯ

Рівень розвитку суспільства визначається багатством його матеріальної і духовної культури. Обсяг і якість нематеріальних благ, що створюються сучасниками, залежать від ступеня використання творчих, інтелектуальних і естетичних здібностей майбутніх спеціалістів.

Слід підкреслити, що успішне розв'язання назрілих проблем життя суспільства висуває необхідність отримання нового «обсягу» і «якості» взаємодії на міждержавному і громадсько-політичному рівнях, що може бути досягнуто шляхом підвищення культури народів і гуманізацією викладання.

В цьому контексті постають проблеми відставання розвитку загальної культури від освіченості, недостатність і нерозвинутість культурних потреб, спрощеність і заниженість

моральних вимог в оцінці своїх поведінок і поведінки інших молодих людей.

Не на останньому місці — дефіцит гуманітарної освіти, який виявляє себе інфантізмом в світоглядній проблематиці, полагшеною трактовкою питань моралі, мистецтва, культури, недооцінкою гуманітарних цінностей.

Важливо підкреслити, що застосування системної, послідовної і цілеспрямованої гуманітарної підготовки дозволяє сформувати широкий культурний потенціал лікаря. Такий спеціаліст є підготовленим для своєї соціальної діяльності.

Особливо важливе значення в нашому вузі надається вдосконаленню міждисциплінарного підходу в підготовці майбутніх лікарів нашої країни і країн Азії, Африки і Латинської

Америки, котрі розвиваються.

На нашу думку, вдосконалення гуманізації слід реалізовувати через демократизацію вузівського життя, наближення до потреб, інтересів студентів. Тому необхідно здійснювати раціональну переорієнтацію навчальних предметів, всієї організації навчально-виховного процесу у вузі, розгорнути їх до людини як у пізнавальному, так і в практичному плані.

Процеси демократизації безпосередньо торкаються управління всіма підрозділами вузу. Зараз необхідні, мабуть, цілеспрямовані і послідовні заходи по реалізації гуманізації інститутського життя в повсякденній практиці кожного студента і викладача.

Г. ПАЛІЙ,
професор,
С. ЖУЧЕНКО,
доцент, (ВМІ).

АКАДЕМІЧНІ СВОБОДИ

Демократизація і перебудова нашого суспільства вимагають корекції внутрішніх взаємовідносин, а саме: «основного трикутника»: студенти — викладачі — керівники.

Можна дискутувати з приводу того, наскільки ефективна ця модель, але не можна не погодитися, що найменш привабливою її рисою є жорсткість. Але її жорсткість, можна зняти, забезпечуючи компоненти «основного трикутника» деякими свободами, які слід вважати академічними. Але при цьому необхідно рахуватися з таким питанням, як об'єктивні умови.

Серед об'єктивних умов, які визначають навчальний процес, необхідно виділити: для студентів — цілі і зміст навчання, наявність уповноваження і контролю навчання; для викладачів — контингент студентів, соціально значимі цілі навчання, професійні обов'язки, зміст навчання, управління і контроль, як з боку керівників, так

із боку студентів; для керівників — соціальне замовлення, матеріально-технічне забезпечення і трудові ресурси, фінансування, управління і контроль з боку місцевих партійних і радянських органів, міністерств, ради інституту, його партійного і профспілкового комітетів.

Серед академічних свобод варто виділити: для студентів — свободу вибору вузу, визначення набору дисциплін навчання за спеціальністю, в межах навчальних планів, вільне відвідування лекцій, свобода на своє бачення отриманої інформації, навіть в суспільних дисциплінах, свобода оцінки роботи викладача і рекомендації про заміну на випадок, якщо він не забезпечує якісне ведення занять, можливості вирішення важливих питань вузівського життя через ради факультетів і вузів, громадські організації; для викладачів — свобода спеціалізації в наукових дослідженнях і викладанні, свобода вибору методів і

засобів навчання, які найбільш повно відповідають його індивідуальним особливостям і забезпечують високу якість навчального процесу, свобода експертної оцінки професійної придатності студентів, опублікування результатів наукових досліджень. Що ж стосується свобод керівників на рівні ректорату, то, можливо, вони будуть визначені з прийняттям нового положення про вузи.

Як показує практика роботи педагогічного інституту та інших вузів країни, надання моделям трикутника гнучкості при проектуванні своєї діяльності і діяльності інших працівників з врахуванням об'єктивних умов і відповідних свобод по вертикалі, дозволяє з одного боку — підвищити результативність вузівського навчання, а з іншого — значно просунути в напрямку його демократизації.

А. ТОМУСЯК,
проректор ВДПІ.

Педагогіка співробітництва

Реалізація всіх народних планів і задумів починається зі шкільного порога. Це — аксіома, продиктована самим життям. Потенціал майбутнього суспільства — в руках школи.

На жаль, шкільна освіта довгі роки перебувала в занедбаному стані. Головна причина — тривале панування в ній адміністративно-наказової педагогіки, яка ґрунтується на уяві про людину, як про безініціативну, неслухняну, своєвольну істоту. Звідси і необхідність постійного і безперервного контролю і підпорядкування.

Ще А. С. Макаренка зазначав, що педагогіка школи повинна повторювати педагогіку суспільства. Нині школа стала на шлях перебудови. Поступово, але не відвратно відступає з її стін командно-адміністративна система управління. Все настійніше входить сюди демократія і гласність.

Нова школа стає не установою, а соціальним інститутом, мета якого — забезпечити освітянські запити держави, суспільства, особистості.

На Вінниччині повсюдно створені міські і районні

ради по народній освіті, ради шкіл. Добре зарекомендували вони себе в Турчинському, Могилів-Подільському, Томашпільському та в інших районах. Вже удостоїлася прав громадянства виборність керівників шкіл.

На зміну авторитарній педагогіці приходить педагогіка співробітництва. Вона націлена на зняття бар'єрів, що розділяють колектив педагогів та інших, перетворення їх в єдиний загальношкільний. Співробітництво об'єднує школу і керівників, школу і соціальне оточення.

Педагогіка співробітництва — це педагогіка по-справжньому впровадженій перебудові і розвитку демократичної особистості, розкриття всіх здібностей і душевних сил дитини. Кращі наші вчителі вже взяли нову педагогіку на озброєння. Кредо новаторів: учні повинні не тільки добре вчитися, але ще й мають право на власний пошук і свого місця в житті, на помилки, зрештою, на ризик і вибір.

В області зроблено впе-

нені кроки по вдосконаленню розвитку здібностей і схильностей учнів. Шириться мережа класів з поглибленим вивченням окремих предметів, відкриваються школи з певним нахилом для обдарованих дітей. Розвитку творчості та ініціативи, економічного мислення значною мірою сприяють учнівські когоспи, кооперативи, трудові об'єднання, що працюють на орендному під'язді, різноманітні гуртки і клуби.

Ми широко пропагуємо кращий досвід роботи педагогічних колективів і вчителів в умовах демократизації і гласності по вихованню особистості мислячої, діяльної, сміливої в рішеннях і вчинках. Цьому служать засідання колегії управління народної освіти, діяльність теоретичної групи «Перспектива», обласної школи молодого вчителя, курси підвищення кваліфікації педагогів, публікації в пресі, передачі на радіо.

А. ГУЦОЛ,
начальник управління народної освіти облвиконкому.

Редактор **І. ВОЛОШЕНЮК**